

Ονοματεπώνυμο:
Μάθημα:
Ύλη:
Επιμέλεια διαγωνίσματος:
Αξιολόγηση :

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum **adduxisse** dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit. **Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno excitātus, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergīt ad proximā speluncam;** sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confūsus gregem ex loco infesto amovēre coepit.

Paucis post diēbus cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamāvit Nasica se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: “Quid?” inquit “Ego non cognosco vocem tuam?” Visne scire **quid** Nasīca responderit? “Homo es impudens. Ego cum te quaererem, **ancillae** tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipsi non credis?”

Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque **patribus** «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore». **Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolite confidere.** Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis.

A. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα που δηλώνονται με έντονα γράμματα .

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος:

- i. Οι Ρωμαίοι συχνά αλλοιώνουν ή μεταμορφώνουν τα ελληνικά είδη, όπως την ελεγεία, ή παράγουν νέα είδη, όπως τη σάτιρα.
- ii. Ο Οράτιος έχει ως πρότυπό του τους αρχαϊκούς λυρικούς ποιητές.
- iii. Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα και του Ουμανισμού ήταν περιορισμένη η χρήση της λατινικής γλώσσας.
- iv. Οι κλασικοί Ρωμαίοι λογοτέχνες αποτελούν σχεδόν στο σύνολο τους γόνους των ταραγμένων χρόνων 133-31 π.Χ.
- v. Στην πρώτη περίοδο της κλασικής εποχής, ως το 40 πΧ, ανθεί κυρίως η ποίηση.

Μονάδες 5

B2. Με ποια κριτήρια έχει, κατά καιρούς, επιχειρηθεί η οριοθέτηση των εποχών και περιόδων της ρωμαϊκής λογοτεχνίας; Ποιες οριοθετήσεις προτείνονται βάσει των κριτηρίων αυτών;

Μονάδες 5

B3. Να βρείτε στο λατινικό κείμενο τις λέξεις που έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις : ιδέα, αγορά, δωμάτιο, Ιανουάριος, Απρίλιος, γνωστός, τένοντας, πατέρας, άλμπουργο, μουράγιο.

Μονάδες 10

B4. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

locum: αιτιατική πληθυντικού αριθμού

boves: γενική ενικού αριθμού

quosdam: γενική πληθυντικού θηλυκού γένους

gregem: ονομαστική ενικού αριθμού

vestigia: αιτιατική ενικού αριθμού

diēbus: η ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

impudens: αφαιρετική ενικού ουδετέρου γένους

ipsi: κλητική ενικού ουδετέρου γένους

mihi: γενική πληθυντικού αριθμού
ficum: δοτική πληθυντικού αριθμού
patribus: γενική πληθυντικού αριθμού
omnes: κλητική ενικού αριθμού στο αρσενικό γένος
muris: γενική ενικού αριθμού
hanc: ονομαστική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους
opibus : γενική πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 10

B5. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

adduxisse: ίδιος τύπος στην παθητική φωνή
condidit: α' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού ενεργητικής φωνής
fertur: απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής
traxit: γ' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα παθητικής φωνής
excitātus: ίδιος τύπος στον μέλλοντα
aspexit: β' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής
vidit: απαρέμφατο συντελεσμένου μέλλοντα παθητικής φωνής
venisset: β' ενικό υποτακτικής ενεργητικού παρατατικού
responderit: γενική πληθυντικού γερουνδιακού στο ουδέτερο γένος
credidi: α' ενικό οριστικής ενεργητικού μέλλοντα
ostendens: σουπίνο
putetis: β' ενικό υποτακτικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής
decerptam esse: το απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή
dixissent: το γ' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα στην ενεργητική φωνή
sensit: ίδιο πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

Μονάδες 10

Δ1: Να αναγνωρίσετε πλήρως τις δευτερεύουσες προτάσεις που ακολουθούν:

quid Nasica responderit
Cum omnes recentem esse dixissent

Μονάδες 5

Δ2. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις του κειμένου:

adduxisse , fluvium, fretus, aversos, diēbus, quid, ancillae, patribus, recentem, opibus

Μονάδες 10

Δ3. Να συμπυκνθούν οι παρακάτω υπογραμμισμένες προτάσεις σε μετοχές.

- i. Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur inquit
- ii. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse;

Μονάδες 8

Δ4. **Visne scire ... ?** : να αναδιατυπώσετε την ευθεία ερώτηση με τέτοιο τρόπο ώστε

- α. να περιμένετε αρνητική απάντηση
- β. να περιμένετε καταφατική απάντηση
- γ. να δίνετε έμφαση

Μονάδες 3

Δ5. Να αναλυθούν οι μετοχές σε αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις :

indignatus, ostendens

Μονάδες 9

Δ6. Να δηλωθεί η απαγόρευση στις παρακάτω προτάσεις με τον ισοδύναμο τρόπο:

- i. Opibus urbis nolite confidere.
- ii. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis.

Μονάδες 3

Δ7. **Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur.** Να αντικατασταθεί το ρήμα από τον αντίστοιχο τύπο της ενεργητικής φωνής και να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές στην πρόταση.

Μονάδες 2